

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Θέμα: Οικονομική πολιτική για τις Δ.Ε.Κ.Ο. και τα Ν.Π.Ι.Δ. που υπάγονται στη Γενική Κυβέρνηση - κατάρτιση και αποστολή των σχεδίων Οικονομικών Προϋπολογισμών έτους 2013 καθώς και των Στρατηγικών-Επιχειρησιακών σχεδίων ετών 2013 - 2016.

Εισαγωγή

Στα πλαίσια της γενικότερης προσπάθειας που καταβάλλεται για την έξοδο της χώρας από τη δύσκολη οικονομική συγκυρία στην οποία έχει περιέλθει, αναδεικνύεται ο πολύ σημαντικός ρόλος των δημοσίων επιχειρήσεων, δεδομένου ότι τα οικονομικά τους αποτελέσματα επηρεάζουν σημαντικά τα περισσότερα μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας.

Ειδικότερα, η παρακολούθηση και ο έλεγχος, από την πλευρά του Κράτους, των Δ.Ε.Κ.Ο. και των Ν.Π.Ι.Δ. που εντάσσονται στο επικαιροποιημένο κάθε φορά Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, καθίστανται επιτακτικοί. Για το λόγο αυτό, τα οικονομικά τους μεγέθη, όπως αυτά έχουν αξιολογηθεί με βάση την οικονομική πολιτική, παρουσιάζονται στην Εισηγητική Έκθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού εκάστου έτους.

Στόχοι Οικονομικής Πολιτικής

Κατ εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 2 του Ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247/Α') όπως ισχύει, ο Υπουργός Οικονομικών έχει την εξουσία και την αρμοδιότητα του συντονισμού και της εποπτείας των οικονομικών της Γενικής Κυβέρνησης, κατ εφαρμογή δε του άρθρου 3Α του ίδιου νόμου, κάθε Υπουργός παρακολουθεί και κατευθύνει τους φορείς που εποπτεύει για την κατάρτιση του προϋπολογισμού τους εντός των ορίων του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής καθώς και την ορθή εκτέλεσή τους.

Το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015 έχει ως βασικές προτεραιότητες για τους ανωτέρω φορείς, τη δημιουργία αξίας, τη βελτίωση των οικονομικών τους αποτελεσμάτων και τη συμβολή τους στους δημοσιονομικούς στόχους που έχουν τεθεί. Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος τους επαναξιολογείται, με σκοπό τη λήψη απαραίτητων μέτρων, σύμφωνα με τα όσα στη συνέχεια αναφέρονται.

Στόχος είναι η βελτίωση του οικονομικού αποτελέσματος (προ επιχορηγήσεων) των εν λόγω φορέων, καταβάλλοντας κάθε δυνατή προσπάθεια για την αύξηση των εσόδων τους και την μείωση των δαπανών τους. Ειδικότερα, η εφαρμογή της οικονομικής πολιτικής έχει ως στόχο:

-την ενίσχυση της εξυπηρέτησης των πολιτών σε όλες τις κοινωνικές ομάδες και τη συνεχή αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχουν οι φορείς αυτοί,

-την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής οικονομίας, μέσω της ορθολογικής διαχείρισης των πόρων που έχουν οι φορείς αυτοί στην διάθεσή τους,

-την αποκλιμάκωση των πληθωριστικών πιέσεων, μέσω της προσπάθειας ελαχιστοποίησης της ανάγκης αύξησης των τιμολογίων των φορέων,

-την ομαλή λειτουργία των αγορών και την ανάπτυξη του ανταγωνισμού, μέσω της προσπάθειας ελαχιστοποίησης των ολιγοπωλιακών φαινομένων και των φαινομένων κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης ή της χρήσης δημόσιων πόρων για αθέμιτο ανταγωνισμό,

-την ελαχιστοποίηση της επιβάρυνσης του ελλείμματος του Κρατικού Προϋπολογισμού που προκαλούν οι εν λόγω φορείς αντλώντας πόρους από το δημόσιο,

-τη μείωση του κόστους λειτουργίας τους, μέσω του ελέγχου της εισοδηματικής πολιτικής και ειδικότερα του μέσου κατά κεφαλή κόστους των πάσης φύσεως αποδοχών και μέσω του ελέγχου και της μείωσης των ελαστικών δαπανών,

-την εισαγωγή κανόνων επαγγελματικής διαχείρισης και κανόνων διαφάνειας στους φορείς, για να ανατραπεί στην συνείδηση του κοινού η εικόνα που έχει για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Εφαρμογή της οικονομικής πολιτικής

Κατ εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 7 του Ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314/Α'), κάθε φορέας οφείλει:

-να εφαρμόζει το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και να συμμορφώνεται απαρέγκλιτα προς τις διατάξεις των νόμων και των κανονιστικών διαταγμάτων και πράξεων,

-να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων των στρατηγικών και επιχειρησιακών σχεδίων, στην αύξηση της αποτελεσματικότητας, της παραγωγικότητας και στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών,

-να τηρεί την εισοδηματική, τιμολογιακή δανειοληπτική και τη γενικότερη οικονομική πολιτική της κυβέρνησης.

Έλεγχος εφαρμογής της οικονομικής πολιτικής

Οι διαδικασίες ελέγχου της εφαρμογής της οικονομικής πολιτικής για τους εν λόγω φορείς περιγράφονται στις διατάξεις του Ν. 3429/2005. Ειδικότερα, οι διατάξεις του εν λόγω νόμου εφαρμόζονται στους φορείς αυτούς, λαμβάνοντας υπόψη και τις τυχόν ειδικές διατάξεις που αφορούν καθένα από αυτούς.

Η υπηρεσία μας παρακολουθεί και ελέγχει την εφαρμογή της οικονομικής πολιτικής στους φορείς αυτούς, καθώς και την εν γένει δραστηριότητά τους. Ήδη από το 2009 στην υπηρεσία μας έχει εγκατασταθεί Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.), μέσω του οποίου οι φορείς αποστέλλουν, σε μηνιαία, τριμηνιαία, εξαμηνιαία ή ετήσια βάση, Οικονομικά Στοιχεία, Στοιχεία Απασχόλησης και λοιπά πληροφοριακά στοιχεία.

Σκοπός είναι το κράτος να μπορεί ανά πάσα στιγμή να έχει την εικόνα των κυριότερων Οικονομικών Μεγεθών των εν λόγω φορέων, να επιβλέπει καθώς και να ελέγχει την εφαρμογή σε αυτούς των Νόμων και των Κανονιστικών Πράξεων της Διοίκησης που αφορούν στην Οικονομική Πολιτική.

Υποχρεώσεις των φορέων

Κατ εφαρμογή του άρθρου 7 του Ν. 3429/2005, κάθε φορέας οφείλει να καταρτίσει και να

αποστέλλει μέχρι τις 10 Σεπτεμβρίου 2012 τα εξής:

-οικονομικό απολογισμό έτους 2011 μέσω Ο.Π.Σ., συνοδευόμενο από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (Ισολογισμός, Αποτελέσματα Χρήσεως κ.λ.π.), σύμφωνα με το Ε.Λ.Γ.Λ.Σ. ή και τα Δ.Π.Χ.Π. (με e-mail και ταχυδρομικά).

-έκθεση πεπραγμένων του διοικητικού συμβουλίου έτους 2011 και την έκθεση ή το πιστοποιητικό του ορκωτού ελεγκτή καθώς και αντίγραφο πρακτικού της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης (με e-mail και ταχυδρομικά). Σημειώνεται ότι τα Ν.Π.Ι.Δ. που τηρούν Γ' Κατηγορίας βιβλία αλλά βάσει καταστατικού δεν συγκαλούν Γενικές Συνελεύσεις Μετόχων, θα αποστείλουν μόνο τις εγκεκριμένες από την διοίκηση ή το αρμόδιο διοικητικό όργανο, ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις, εγκεκριμένες από ορκωτό ελεγκτή.

-τον οικονομικό απολογισμό του πρώτου εξαμήνου έτους 2012 μέσω Ο.Π.Σ.,

-την πιθανή εκτέλεση του οικονομικού προϋπολογισμού έτους 2012 μέσω Ο.Π.Σ.,

-το σχέδιο του οικονομικού προϋπολογισμού έτους 2013 μέσω Ο.Π.Σ., καθώς και την εισηγητική έκθεση τεκμηρίωσής του.

Κατ εφαρμογή των ιδίων διατάξεων, κάθε φορέας οφείλει επιπρόσθετα να καταρτίζει και να αποστέλλει:

-μηνιαία Στοιχεία Απασχόλησης (προσλήψεις, αποχωρήσεις) μέσω Ο.Π.Σ.,

-τριμηνιαία έκθεση πεπραγμένων, η οποία περιλαμβάνει τα απολογιστικά στοιχεία, τα στοιχεία απασχόλησης και τις δράσεις που έχουν αναληφθεί για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του και την βελτίωση των οικονομικών του μεγεθών,

-τριμηνιαία έκθεση που αφορά σε αποκλίσεις από τον ετήσιο προϋπολογισμό ή το επιχειρησιακό σχέδιο, καθώς και στην αιτιολόγηση και στα μέτρα αντιμετώπισής τους,

-κάθε πρόταση που αφορά σε αλλαγή του κανονισμού λειτουργίας καθώς και κάθε μέτρου που επηρεάζει σημαντικά τα οικονομικά αποτελέσματα πριν τεθεί σε ισχύ,

-κατάλογο όλων των στοιχείων της ακίνητης περιουσίας και της νομικής και πραγματικής κατάστασης του φορέα, ο οποίος επικαιροποιείται κατ έτος.

Κατ εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 5 και 6 του Ν. 3429/2005, κάθε φορέας πρέπει να καταρτίσει και να αποστέλλει το Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχέδιο 2013-2016, σύμφωνα με τις επισυναπτόμενες οδηγίες. Οι φορείς που έχουν ήδη αποστείλει μεσοπρόθεσμες δράσεις ή επιχειρησιακά σχέδια για την περίοδο 2012-2015, καλούνται να τα επικαιροποιήσουν σύμφωνα με τις οδηγίες που επισυνάπτονται. Επισημαίνεται ότι τα στρατηγικά και επιχειρησιακά σχέδια των φορέων πρέπει να υποβληθούν μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου στην υπηρεσία μας δια των εποπτευόντων Υπουργείων, προκειμένου να αξιολογηθούν και στη συνέχεια να εγκριθούν από τη Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών του άρθρου 10 του Ν. 3429/2005.

Κατ εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 31 του Ν. 4024/2011, κάθε φορέας θα πρέπει με το πέρας εκάστου τριμήνου και εντός είκοσι ημερών να υποβάλλει αναλυτικά ποσοτικά στοιχεία για τον έλεγχο τήρησης του μέσου κατά κεφαλήν κόστους των πάσης φύσεως αποδοχών που προσδιορίζεται από τις λοιπές σχετικές διατάξεις του άρθρου.

Γενικές κατευθύνσεις για την οικονομική πολιτική

Οι γενικές κατευθύνσεις για την οικονομική πολιτική που πρέπει να ακολουθήσουν οι φορείς όσον αφορά στην κατάρτιση των σχεδίων οικονομικών προϋπολογισμών είναι οι εξής:

-αύξηση των εσόδων μέσω: α) διεύρυνσης της πελατειακής βάσης είτε αναζητώντας νέους πελάτες για υφιστάμενες υπηρεσίες/προϊόντα είτε προσελκύοντας τους ήδη υφιστάμενους πελάτες σε νέες υπηρεσίες/προϊόντα είτε και τα δύο, μεριμνώντας παράλληλα για την καλή σχέση ποιότητας/τιμής των παρεχόμενων υπηρεσιών/προϊόντων, β) αξιοποίησης της παραγωγικότητας των διαθέσιμων πόρων για την παροχή προϊόντων και υπηρεσιών, γ) εντοπισμού νέων καινοτόμων πηγών επιχειρηματικής δραστηριότητας, δ) μεγιστοποίησης εισοδημάτων από μισθώματα και εκμετάλλευση των πλεοναζόντων περιουσιακών στοιχείων, ε) ορθολογικής διαχείρισης και πώλησης των αποθεμάτων και των άχρηστων υλικών.

-δραστική μείωση των λειτουργικών εξόδων μέσω: α) στρατηγικής, διαρθρωτικής και λειτουργικής βελτιστοποίησης των παραγόντων κόστους παραγωγής σε όλα τα επίπεδα, β) καθετοποίησης της παραγωγικής διαδικασίας, γ) αναδιάρθρωσης των οργανωτικών δομών με τη συγχώνευση και συστέγαση Γραφείων, Τμημάτων και Διευθύνσεων με σκοπό την πλήρη αξιοποίηση του υπάρχοντος προσωπικού και την μείωση των δαπανών λειτουργίας, γ) επαναδιαπραγμάτευσης και μείωσης των ενοικίων που καταβάλλονται για τις εγκαταστάσεις των φορέων, δ) επαναδιαπραγμάτευσης και μείωσης των δαπανών που καταβάλλονται για τις προμήθειες πρώτων υλών, τις λοιπές αμοιβές και έξοδα τρίτων καθώς και για επισκευές και συντηρήσεις, ε) ελαχιστοποίησης των εξόδων μεταφορών, προβολής, διαφήμισης, εκθέσεων, επιδείξεων και ταξιδιών, στ) ελαχιστοποίησης των εξόδων για δωρεές - επιχορηγήσεις.

Όσον αφορά σε ειδικότερα θέματα που αφορούν στην κατάρτιση των σχεδίων οικονομικών προϋπολογισμών, οι φορείς πρέπει να λάβουν υπόψη τους:

-τις διατάξεις του άρθρου 31 του Ν. 4024/2011 (ΦΕΚ 226/Α΄) όπως κάθε φορά ισχύει, αναφορικά με το μέσο κατά κεφαλή κόστος των πάσης φύσεως αποδοχών, επιδομάτων, αποζημιώσεων, αμοιβών και γενικά εξόδων προσωπικού. Ειδικά για τις παρεπόμενες παροχές του προσωπικού, αυτές θα πρέπει να μειωθούν στο ελάχιστο.

-τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 3833/2010 (ΦΕΚ 40/Α΄), όπως κάθε φορά ισχύει, αναφορικά με τον αριθμό των ετήσιων προσλήψεων προσωπικού σε σχέση με τις αποχωρήσεις.

-το γεγονός ότι σε περίπτωση που ο φορέας επιχορηγείται, βάσει ειδικής διάταξης, από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, θα πρέπει να προηγηθεί συνεννόηση και συμφωνία με το εποπτεύον Υπουργείο ή με το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αντίστοιχα, προκειμένου να καθοριστεί το ύψος αυτού,

-το γεγονός ότι σε περίπτωση συγχωνεύσεων - καταργήσεων φορέων ισχύουν κατά περίπτωση οι σχετικές διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, καθώς και οι ειδικές κάθε φορά ισχύουσες διατάξεις για καθένα από αυτούς, όσον αφορά την κρατική εποπτεία και την υποβολή των στοιχείων των φορέων.

Νέες κατευθύνσεις πολιτικής θα σας κοινοποιούνται με νεώτερα έγγραφα μας

Κυρώσεις σε βάρος των φορέων

Σας επισημαίνουμε ότι η μη έγκαιρη εκ μέρους σας αποστολή των στοιχείων που αιτούνται από το Υπουργείο, δύναται να επιφέρει κυρώσεις, οι οποίες περιγράφονται στις διατάξεις του άρθρου 86 του Ν. 1892/1990, του άρθρου 9 του Ν. 3429/2005 και της παρ. 6 του άρθρου 31 του Ν. 4024/2011.

Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, δύναται να δεσμευθούν έσοδα από τον Τακτικό Προϋπολογισμό ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, καθώς και να παυθούν από τα καθήκοντά τους ο πρόεδρος, ο διευθύνων σύμβουλος και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

Επίλογος

Παρακαλούνται οι φορείς να συμμετέχουν στη κεντρική και συντονισμένη προσπάθεια βελτίωσης της εικόνας του ευρύτερου δημόσιου τομέα εφαρμόζοντας απαρέγκλιτα την γενικότερη οικονομική πολιτική και τις επιμέρους οδηγίες και κατευθύνσεις και αποστέλλοντας εντός των σχετικών προθεσμιών τα στοιχεία που ζητούνται προκειμένου η υπηρεσία μας να τα αξιολογήσει και να τα συμπεριλάβει εμπρόθεσμα στην Εισηγητική Έκθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2013.

Με εντολή Υπουργού

Ο Γενικός Γραμματέας

Γ. Μέργος